

Ovocné dreviny v mestskom prostredí – Príklady z Karlovej Vsi

28.3.2023, 16:00-17:00

:

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Jedlé mestá?

- Existujúce záhrady a záhradkárske osady
- Pestovanie potravín s minimálnymi nárokmi na prepravu
- Zníženie emisií skleníkových plynov – náš cieľ (6 hodnotiaca správa IPCC, klimatická neutralita)
- Otázka

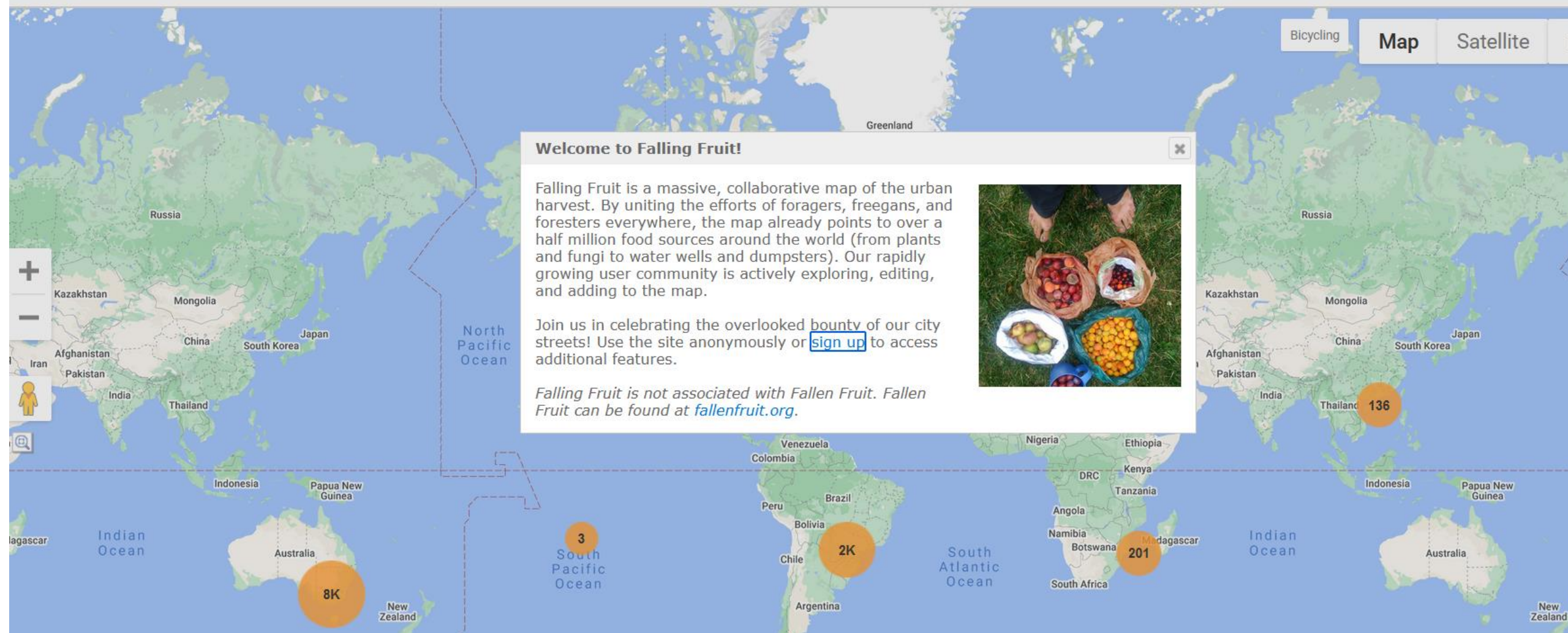
	Higher in city fruit	City fruit = Supermarket fruit	Higher in supermarket fruit
Lead	 5x		 2x 4x 16x
Cadmium	 2x		 2x 3x 39x
	Higher in city veggies	City veggies = Supermarket veg	Higher in supermarket veggies
Lead	 2x 2x 5x 5x		 3x 11x
Cadmium	 4x 4x 11x		 2x 8x

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

<https://fallingfruit.org/>

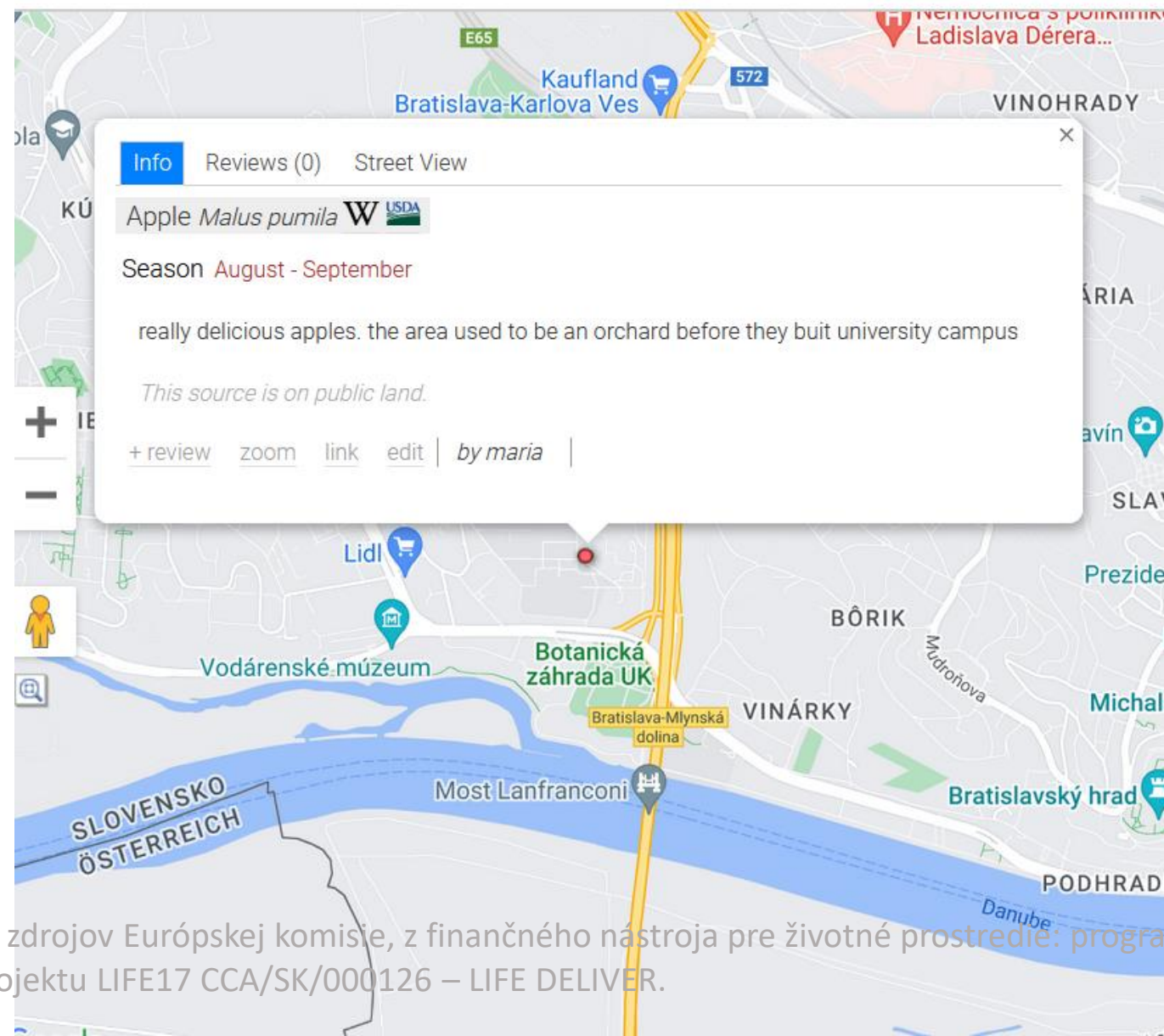

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Falling fruit Map the urban harvest!

Map About Data Activity + Add location

Address · Zoom to me · Filter Edible type

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

MISE EN PLACE D'UNE FORET FRUITIERE, PARIS 20EME

Zdroj: <https://villecomestible.org/>

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Iniciatívy - realita

Zdroje: <https://medium.com/@NoreenWise/plant-fruit-trees-in-public-spaces-to-fight-climate-hunger-8f4f3b6539b9>

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Sú „plody“ vypestované v mestách zdravé a bezpečné na konzumáciu?

- Technická univerzita v Berlíne odobrala vzorky ovocia a zeleniny zo 172 lokalít v Berlíne
- BOKU Viedeň - Karlsplatz

V závislosti na pôde (v mestských ale aj vidieckych oblastiach:

- anorganické ťažké kovy
- perzistentné organické látky (POP)
- acidifikátory a zvyšky liečiv

vidiecke oblasti - z tekutých hnoja, hnojív, splaškových kalov

Mestá - prevažne pochádzajú z jemného prachu z priemyslu a intenzívnej cestnej premávke.

ZDROJE: <https://www.edicitnet.com/resources/factsheets/>

Lead

Higher in city fruit	City fruit = Supermarket fruit	Higher in supermarket fruit
 5x		 2x 4x 16x

Cadmium

 2x		 2x 3x 39x
---	--	--

Lead

Higher in city veggies	City veggies = Supermarket veg	Higher in supermarket veggies
 2x 2x 5x 5x		 3x 11x

Cadmium

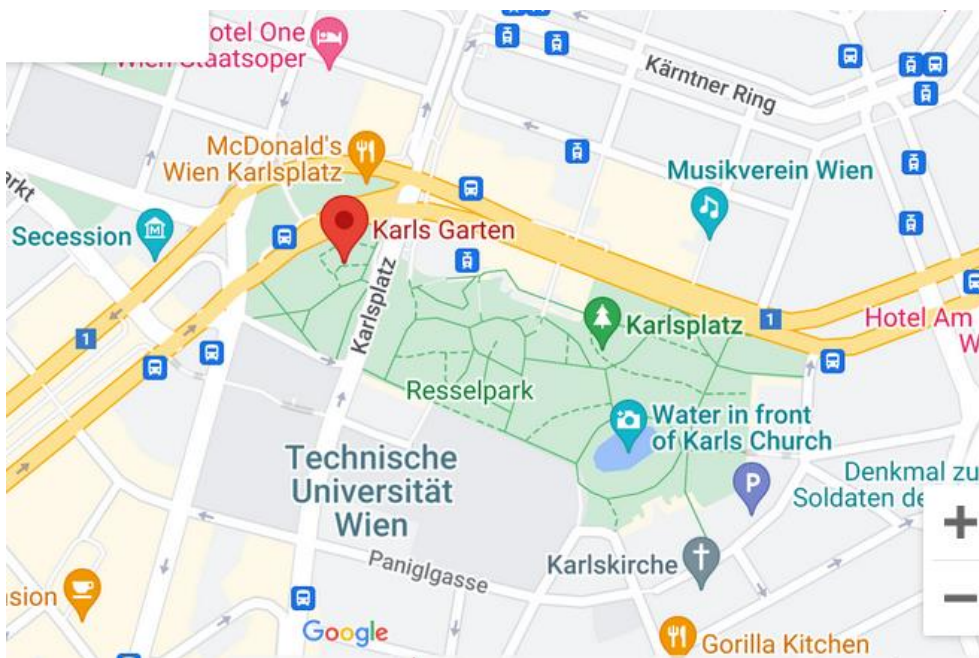
 4x 4x 11x		 2x 8x
--	--	---

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

ZDROJE: <https://www.edicitnet.com/resources/factsheets/>

Sú „plody“ vypestované v mestách zdravé a bezpečné na konzumáciu?

Napriek tomu, že pôdy v Berlíne sú vystavené mnohým znečisťujúcim látkam, koncentrácie olova a kadmia z 172 lokalít v meste preukázali, že ovocie je väčšinou porovnateľné alebo **dokonce úroveň znečisťujúcich látok je výrazne nižšia ako v ovocí z supermarketu**

Obdobne aj výskum zeleniny – Karlsplatz, Viedeň (výskum na druhy pôdy)

ZDROJE: <https://www.edicitnet.com/resources/factsheets/>,
<http://karlsgarten.at/category/forschung>

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

🏠 > Témy > Komunitné záhrady

Komunitné záhrady

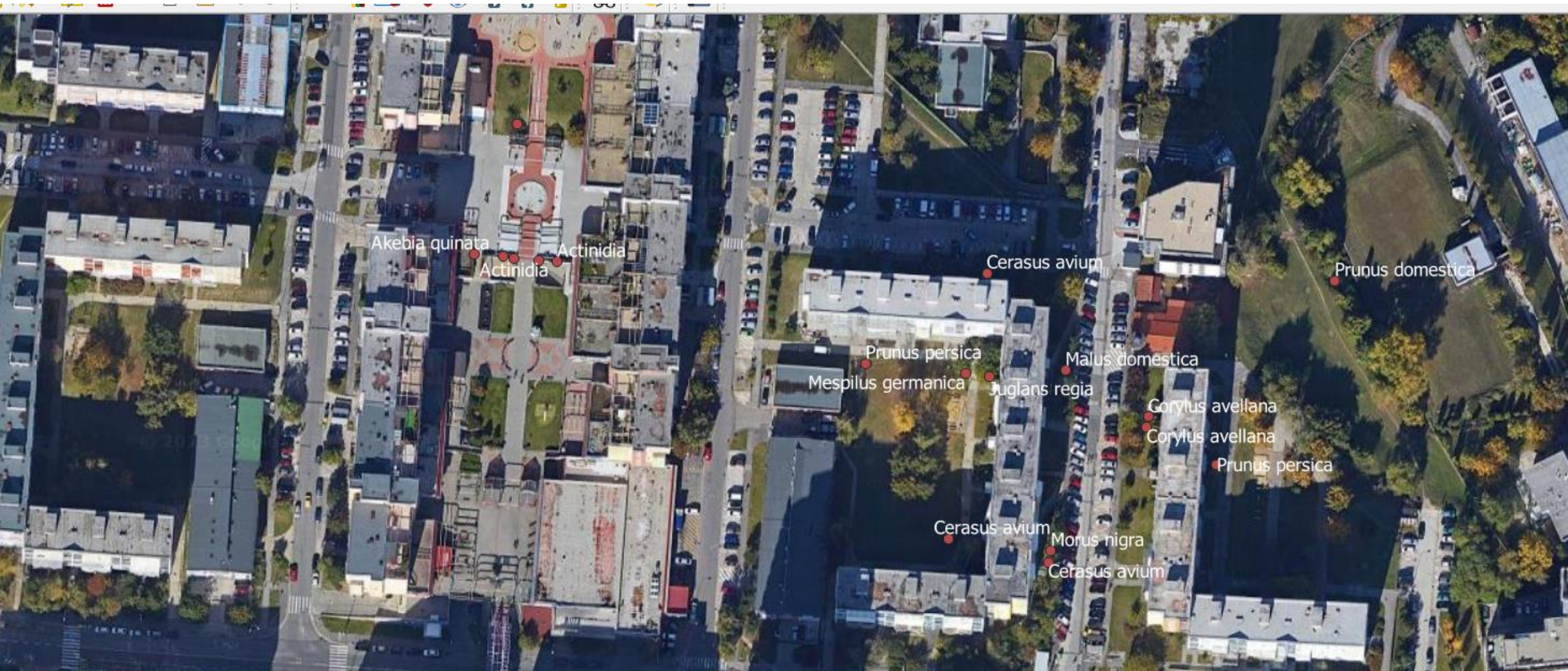
Založte si komunitnú záhradu a vytvorte tak miesto pre aktívny susedský život. Zistite ako správne osloviť ľudí a vytvoriť si so susedmi občianske združenie. Naplánujte si svoju záhradu, jej organizáciu a financovanie. Vyberte si z mestských pozemkov, ktoré sme predpripravili pre jednoduchší a rýchlejší proces alebo navrhňte vlastný.

Mám záujem

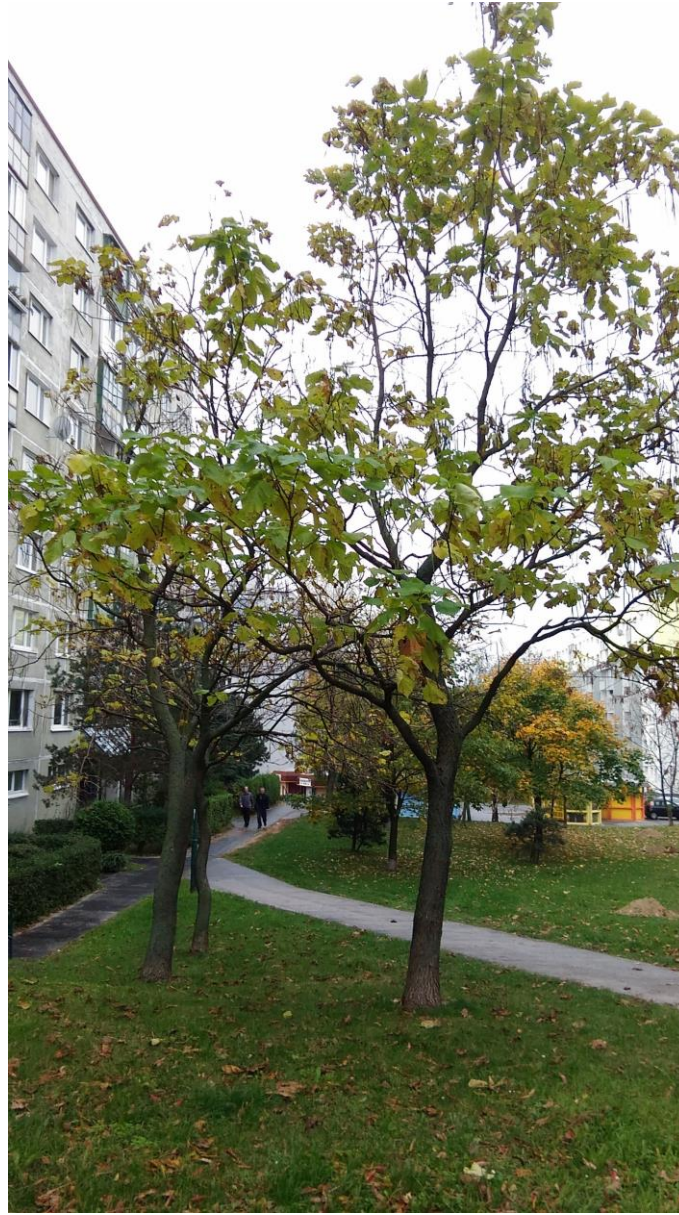
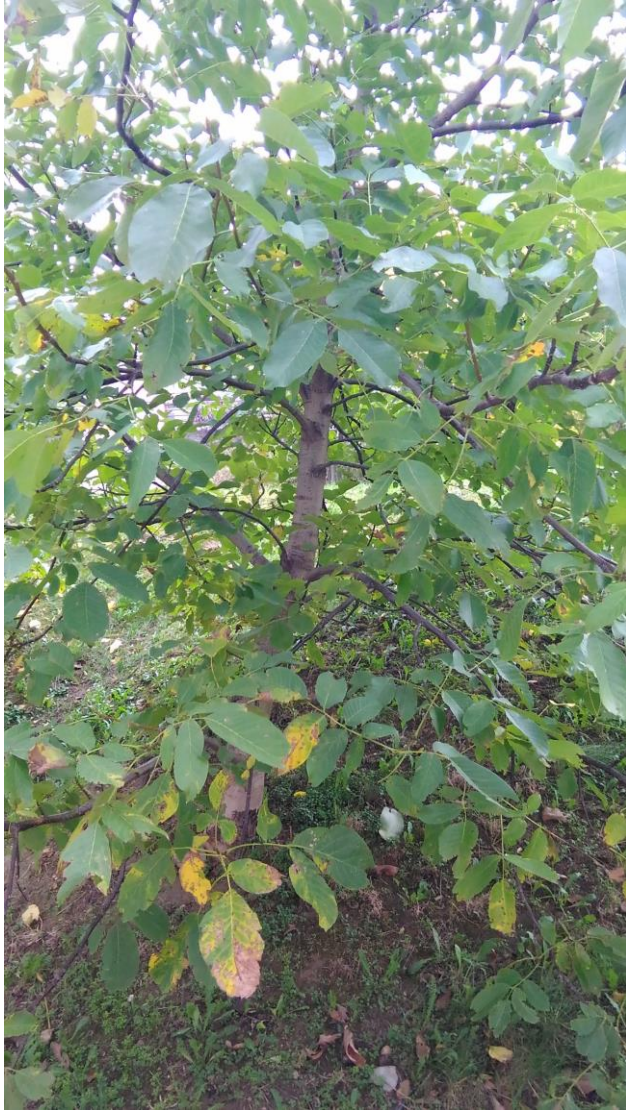

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

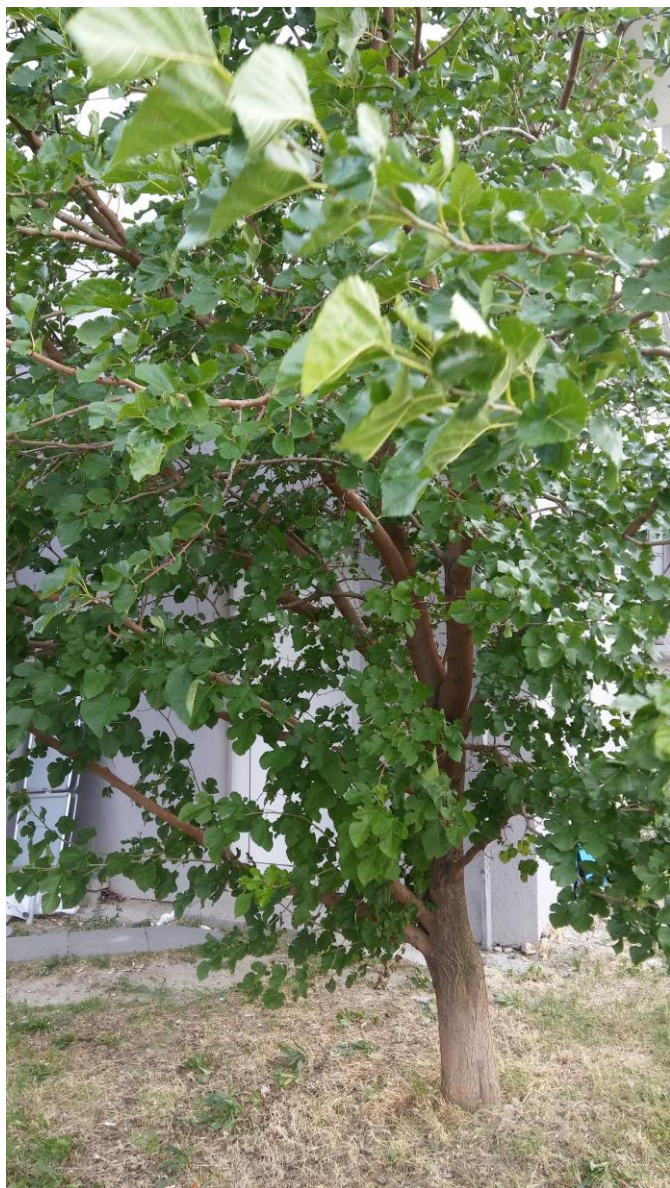
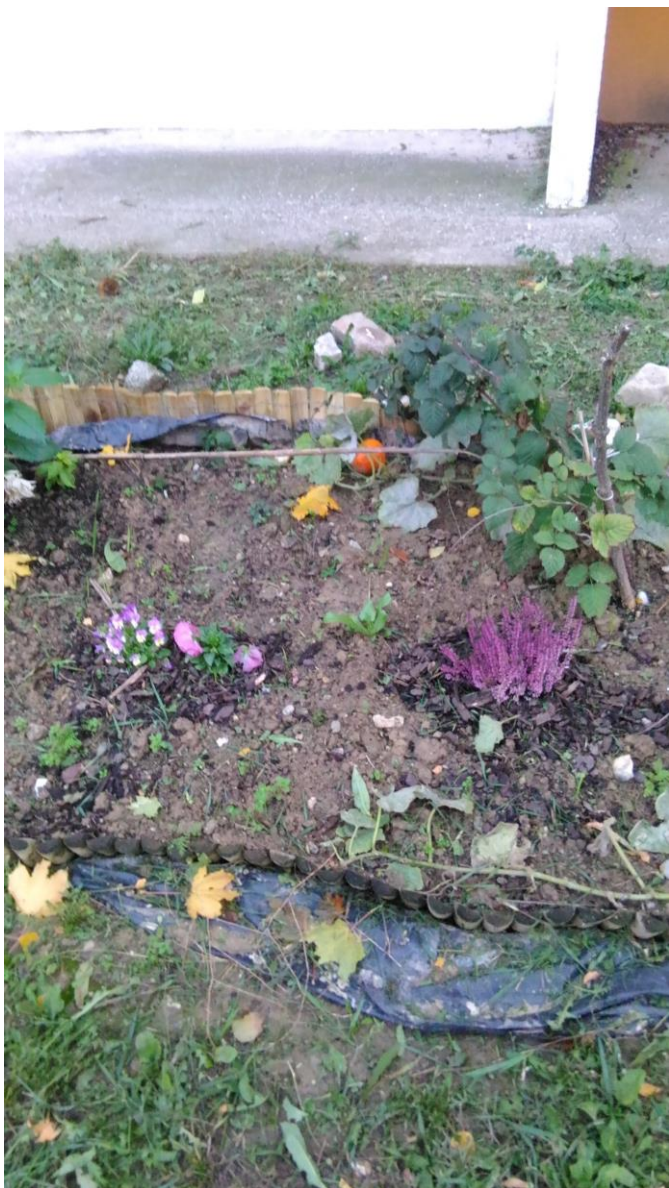

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

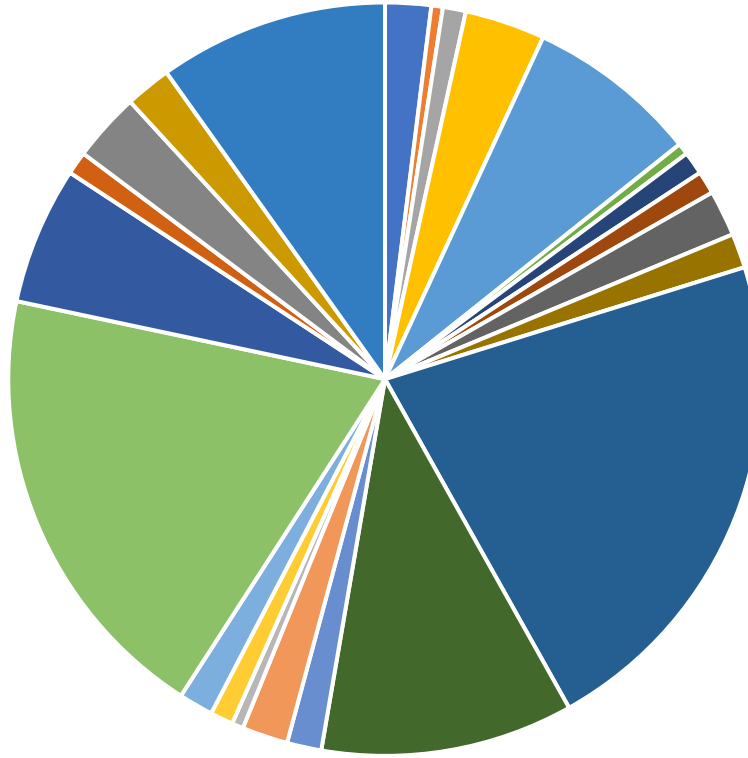
Výsledky inventarizácie

- Identifikovaných cca 200 druhov (inventarizácia 2018-2019)
- Druh, obvod kmeňa, poškodenie, poznámka
- Choroby, škodcovia (orechy)
- Mapa bude zverejnená na <https://mapy-karlovaves.hub.arcgis.com/>

	lat_nazov	slov_nazov	obvod_cm	index_P	Poznamka	Aktualizac
139	Juglans regia	Orech kralovsky	60	1	plodi	
140	Prunus domestica	Slivka domaca	30	1	plodi	
141	Cerasus avium	Ceresna vtacia	120	2	sikma	
142	Figa carica	Figa	10	1	ker	
143	Cerasus avium	Ceresna vtacia	60	3	rana na kmeni	
144	Malus domestica	Jablon domaca	40	2		
145	Corylus avellana	Lieska obycajna	50	1		
146	Corylus avellana	Lieska obycajna	50	1	viackmen	
147	Prunus persica	Broskyna	30	2	sikma	
148	Prunus domestica	Slivka domaca	20	1		
149	Cerasus avium	Ceresna vtacia	60	2		
150	Orech kralovsky	Juglans regia	40	2	poskodena baza kmena	
151	Prunus domestica	Slivka domaca	30	1		
152	Malus domestica	Jablon domaca	80	1		
153	Juglans regia	Orech kralovsky	50	1		
154	Malus domestica	Jablon domaca	60	1		
155	Pyrus communis	Hruska obycajna	30	2		
156	Morus nigra	Morusa cierna	30	1		
157	Cerasus avium	Ceresna vtacia	20	1		
158	Morus nigra	Morusa cierna	60	1	plodi	
159	Juglans regia	Orech kralovsky	50	1		
160	Prunus persica	Broskyna	25	1		
161	Mespilus germa...	Mispula obycajna	50	1		
162	Juglans regia	Orech kralovsky	50	1	pri fasade	

Show All Features

23 druhov ovocných drevín

■ Actinidia sp.	■ Akebia quinata	■ Amygdalus dulcis	■ Castanea sativa	■ Cerasus
■ Cornus mas	■ Corylus avellana	■ Corylus colurna	■ Ficus carica	■ Hippophae rhamnoides
■ Juglans	■ Malus	■ Mespilus	■ Morus	■ Persica armeniaca
■ Prunus amygdalus	■ Prunus cerasifera Nigra	■ Prunus institia	■ Prunus domestica	■ Prunus persica
■ Pyrus communis	■ Ribes sp.	■ Vitis		

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Muchovník (*Amelanchier* sp.)

boгато kvitne, má jedlé a chutné plody, muchovníkov je viacero druhov, vyšší je muchovník lamarkov (*Amelanchier lamarckii*), ale sú aj nižšie odrody

(foto: internet)

Dulovec (*Chaenomeles speciosa*) má kvety zložené z okrúhlych okvetných lístkov koralovo červenej farby. Bohato zakvitne už skoro na jar (v marci) a kvitne až do polovice jari. Plody sú jedlé (podobne ako dule). Dobré znáša rez

Rakytík (*Hippophae rhamnoides*) – je viacero druhov. Plody majú veľa vitamínu C. Rastlina je dvojdomá (potrebne mať samčiu a samičiu rastlinu). Má koreňovú výmlatnosť – nové rastliny vyrastajú z koreňov, čo nie je vždy vyhovujúce, lebo sa takto šíri do okolia.

Lieska obyčajná (*Corylus avellana*) "Contorta"

Ak chceme ozdobnejšiu môžeme použiť aj kultivar Contorta – na obrázku. Ozdobná pokrútenými konármi, vynikne v zimnom období, jedlé plody (foto: internet)

Lieska (*Corylus maxima* "Purpurea")

Dobre rastúci opadavý, boгато rozkonárený otvorený ker s nádhodne sfarbenými purpurovo-červenými listami, jedlé plody (foto: internet)

Figa (*Ficus carica*) – len na južné Slovensko a chránené polohy. V meniacich sa podmienkach a otepľovaní má graz väčšiu šancu na rozvoj

Menšie stromy jedlé:

Slivka čerešňoplodá (*Prunus cerasifera* "Nigra")

Na začiatku a počas jari jej veľké množstvo žiarivo ružových miskovitých kvetov dramaticky kontrastuje s holými purpurovými konármi. Má jedlé plody (zdroj a foto: internet)

Ruža vráskavá (*Rosa rugosa*) je kríková ruža s fialovo-ružovými kvetmi. Plody sú šípky s veľkým obsahom vitamínu C, B, K, (foto: internet)

Kustovnica čínska (*Lycium chinensis*) Goji
Vďaka previsnutému rastu je vhodná aj na výsadby vo svahu. Plody posilňujú organizmus a prispievajú k celkovému zlepšeniu funkcií orgánov. Je to nenáročná na pestovanie

Aronia čiernoplodá (*Aronia melanocarpa*)
nádhorne vyfarbuje na jeseň, má jedlé plody (foto: internet)

Ríbezľa krvavá (*Ribes sanguineum*) ale aj iné ríbezle 😊 alebo bobuloviny

Zemolez kamčatský (*Lonicera caerulea* var. *kamtschatica*) kvitne veľmi skoro a je prvým dozrievajúcim „ovocím“, nakoľko pripomína čučoriedku (foto: internet)

Stredné a vyššie kríky – jedlé:

Drienka obyčajná (*Cornus mas*)
kvitne veľmi skoro na jar, má jedlé plody, výborne znáša rez (dá sa tvarovať)
(foto: internet)

Jarabina (*Sorbus aucuparia* „Edulis“)

Hloh (*Crataegus*)

Lieska turecka (*Corylus colurna*)

Mispula (*Mespilus*)

Moruša biela (*Morus alba*)

Moruša čierna (*Morus nigra*)

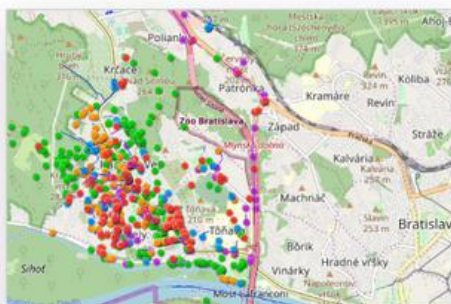

Slivka guľatoplodá (*Prunus institia*)

Zelená, klimaticky odolná a prírode priateľská Karlova Ves

mapovanie zraniteľných miest a postupne zavádzaných opatrení na zvyšovanie odolnosti mestskej časti voči dopadom klimatickej zmeny

Klimaticky odolná Karlova Ves

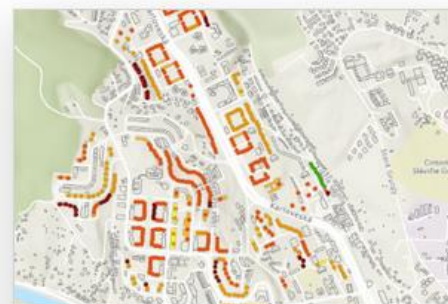
MČ Karlova Ves - pocitová mapa

MČ Karlova Ves - odtokový model

MČ Karlova Ves - mapa solárnych panelov

MČ Karlova Ves - energetická úspora budov

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.

Dakujem za pozornosť

zunka.hudekova@gmail.com

Zuzana Hudeková, PhD

<https://www.karlovaves.sk/otvoreny-urad/projekty-mestskej-casti/perfect-planning-for-environmental-resource-efficiency-in-european-cities-and-towns/>

www.odolnesidliska.sk , www.mitadapt.sk, <https://www.klimasken.sk/>,

<https://mapy-karlovaves.hub.arcgis.com/>

FB <https://www.facebook.com/resilientdistricts>

FB <https://www.facebook.com/Zelena-infrastruktura>

Podujatie je financované zo zdrojov Európskej komisie, z finančného nástroja pre životné prostredie: program LIFE, z podprogramu „Ochrana klímy“, v rámci projektu LIFE17 CCA/SK/000126 – LIFE DELIVER.